

Mændene, der vil være gode fædre

En del fædre har svært ved at finde deres egne ben i samværet med børnene og i forældre-samarbejdet med skoler og daginstitution. Et nyt projekt arbejder med fædres visioner.

tekst **FADIME TOURAN** /// foto **JAKOB CARLSEN**

BABA

Baba blev skudt i gang maj 2014 med en treårig bevilling fra Udlændinge-, Integrations og Boligministeriet og har til huse i Fonden for Socialt Ansvar.

Lokalt er Baba-Frederiksberg finansieret af Kokkedal På Vej, som har samlet en styregruppe, hvor der sidder to souschefer fra skole- og familieområdet og koordinerer den lokale forankring. Strategien er at etablere en landsorganisation og et koncept med lokale løsninger. Deltagerne er nøje udvalgt og skal helst være personer med en vis betydning i lokalsamfundet og være del af et større socialt netværk. Forløbet spænder over ni måneder og består af ni moduler.

Der mangler et rum, hvor fædre kan mødes, få viden om børn og udveksle erfaringer omkring faderrollen.

Det mener ildsjælene Asger Johannsen og Asim Latif. De står bag det treårige pilotprojekt Baba, der betyder far på tyrkisk og arabisk, og som især retter sig mod minoritetsfædre. Efter 1.200 personlige samtaler med fædre i hele landet, på alt fra kaffebarer til hashklubber, har de to projektmagere fundet et fundament at arbejde ud fra.

Og Babas mission er klar. Fædrene skal tilbage ind i familien.

– En del af fædrene har svært ved at finde deres plads i familien og ude i samfundet. Især hvis de er arbejdsløse og hverken kan være forsørger- eller omsorgsgiver i husstanden, siger Asger Johannsen.

Baba handler derfor ikke om at pege fingre eller fokusere på problemerne, men derimod at styrke fædrenes selvtillid og bringe deres ressourcer i spil, så de kan skabe forandring for sig selv og deres omgivelser.

I samtalerne med de mange fædre

Mere tålmodighed

Rachid David El Alaoui, far til en dreng på seks og to piger på 12 og 14. Uddannet isenkræmmer. Deltager i Baba.

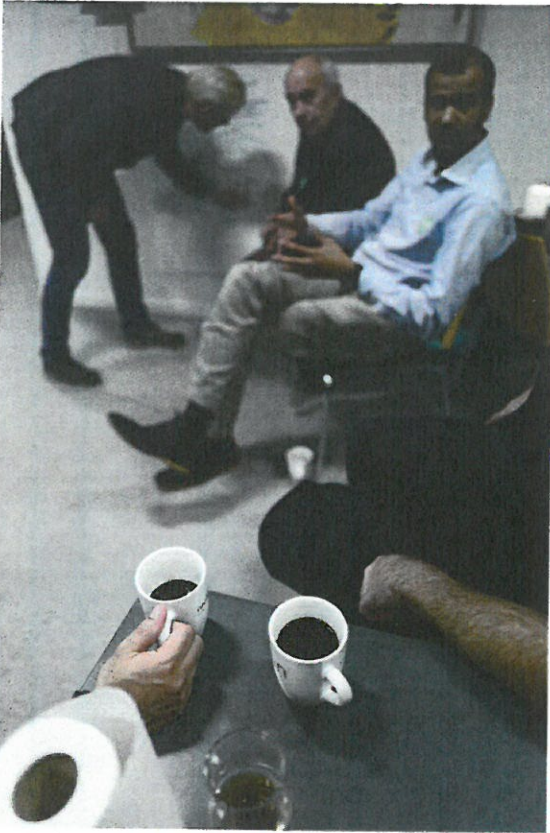
– Jeg får nogle værktøjer i Baba, der gør det lettere for mig at bringe følsomme emner på banen i mit netværk. Jeg har ikke tidligere haft mulighed for at mødes med andre fædre og udveksle erfaringer om rollen som far. Jeg har ikke selv haft en far. Han døde, da jeg var tre-fire måneder gammel. Derfor har jeg nogle gang været tvivl om, hvorvidt jeg gør det 100 procent rigtigt. Jeg ville nemlig gå glip af muligheden for at rette op på det, hvis jeg gjorde tingene forkert.

– Jeg er blevet mere tålmodig og går ikke så meget op i ligegyldige ting. Hvis min yngste vælter et glas mælk – herregud, det er jo ikke noget. Men før i tiden, så var det bare: ”Det gør man ikke! Og du skal ikke!” I dag ved jeg, at det ikke nytter noget bare at råbe og skrig, for det giver dem kun et hak i selvtilliden. Det er nok kulturelt fra min opvækst i Marokko. Vi var ni søskende, så der blev råbt en del, selvom det ikke nyttede noget.

– For mig er det vigtigt, at mine børn ikke tænker på mig som en hård banan den dag, jeg ikke er her mere. Min datter på 14 år har fortalt sin mor, at jeg er blevet gladere, mere opmærksom og åben, og at jeg ikke råber så meget mere.

– Man bliver pludselig klar over, at man ikke har sine børn for altid, og at man skal huske at nyde tiden, mens den er her, for den kommer aldrig tilbage, siger Senol Sahan, som drikker kaffe på billedet. De øvrige er fra højre Mohammad Hejazi, Fadi Abou Jamous, Rachid El Alaoui og skoleleder Lars Nyborg.

Nye vinkler i samarbejdet

Birgith Alstrup, souschef i Center for Skoler og Dagtilbud, Fredensborg Kommune, i styregruppen for Baba:

– Jeg kan se på tilbagemeldingerne, jeg får fra vores ledere i kommunen, der har deltaget i Baba, at de har fået øje på nye vinkler af samarbejdet med fædre fra andre kulturer, som de ikke før har set i den daglige kontakt med forældrene, hvor de oplever, at det er moderen, der er hovedperson i børnenes liv.

– Det har sat en erkendelse i gang om, at man som skole eller institution må insistere mere på, at fædre også deltager. Vi har fokus på samarbejdet med forældrene både i skoler og dagtilbud og må derfor tænke i alternative måder, for at få det til at ske. Eksempelvis er man i institutionerne begyndt at gå på hjemmebesøg. Men der møder man også oftest mødre. Derfor skal vi forsøge at tilrettelægge det sådan, at flere fædre også har mulighed for at deltage. Desuden skal vi spørge mere ind til fædrenes tanker om, hvordan det kan gøres.

“ Vi klæder fædre på til at skabe forandring hos dem selv for derefter at skabe forandring for andre i deres lokalsamfund.

Asger Johannsen, konsulent i projektet Baba

fik Asim Latif identificeret nogle overordnede temaer. For eksempel gav fædre udtryk for en usikkerhed omkring deres evner som fædre. En usikkerhed, de til at begynde med havde svært ved at indrømme, fordi der generelt ikke er tradition for at mænd viser usikkerhed. Og det gælder mænd på tværs af etniske grupper, skønner han.

Han henviser til, at danskerne også har en større debat om børneopdragelse og forældreskab, og det har man måske ikke haft i de lande, hvor nogle af fædre stammer fra.

– Vi ved godt, at vi ikke skal gøre som vores forældre, men hvad er alternativet? Det er de usikre på. Men når hverdagens travlhed presser sig på, ender man måske alligevel med at gøre som ens forældre. Hvis man

så ikke får reflekteret eller talt om det, kan det føre til frustration og endda afmagt, bedyrer Asim Latif. Derfor skal fædre i Baba se indad og begynde at reflektere over deres egen rolle som fædre, og hvad der karakteriserer en god far. For hvis alt er kaos indeni, bliver det svært at gøre noget ved alt det, der er udenom, argumenterer Asger Johannsen. Derfor skal fædre formulere en personlig vision for, hvilken far de ønsker at arbejde sig hen imod.

Mistillid til det offentlige

I samtalerne demonstrerede fædre også en lav tillid til de offentlige institutioner generelt.

– I mødet med eksempelvis sagsbehandlere og konsulenter oplever fædre at blive set på som klienter

Fædrene fik til opgave at skrive et postkort, som formulerede en vision for en far. Her er det skrevet af Senol Sahar.

– Det er ikke så tit, man får tid til at tænke over sin rolle som far. Det var som en film, der løb gennem mit hoved: Den første ble, det første ord, første skridt og tis ved siden af. Vi var alle meget rørte.

og ikke som ligeværdige borgere, siger Asim Latif.

Hvis mændene så oveni oplever, at det system, der egentlig er sat til for at hjælpe dem, møder dem med skepsis og lav forventning, så er der ifølge Asger Johannsen en risiko for, at fædrene vender det offentlige system ryggen ved for eksempel ikke at dukke op til de aktiviteter, der er på børnenes skole.

Mødet med baba-fædrene

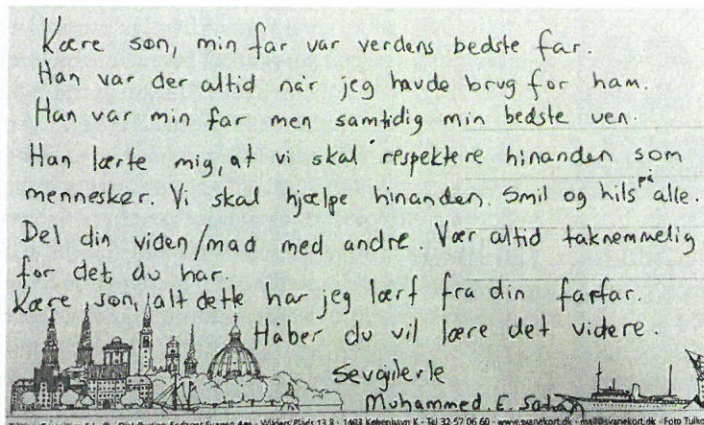
Lars Nyborg, skoleleder, Nivå Skole:

– Det er en meget positiv og berigende oplevelse, at nogle tager et ansvar, bygger bro og skaber dialog. Jeg får input til en kulturforståelse, jeg helt klart kan bruge i mit arbejde fremover. Altså det her med, hvordan man kommer i kontakt? Hvad er det, der er svært i forhold til mødet med systemet?

– Der er lærdom i forhold til kommunikationen for os som institution. Hvordan møder vi folk med en anden kulturel baggrund? Møder vi dem som system, autoritet, eller skal vi lægge det væk og prøve at møde dem som mennesker i øjenhøjde?

– I multikulturelle bysamfund er det rigtig godt med Baba. Deres netværk kan komme i spil, så vi kan sprede det gode budskab og koordinere forskellige tiltag.

– Der blev skabt en alliance mellem os. Jeg vil ikke tøve med at henvende mig, hvis jeg får brug for råd eller adgang til Babas netværk. Mit mål er en åben skole, der samler lokalområdet. Min eneste anke er, om Baba også fanger de fædre, der er sværere at nå.

– Og så kan kommunerne klage nok så længe over, at især minoritetsfædre er fraværende i skole-hjemsamarbejdet, og når det gælder samspillet i dagtilbuddene. Så længe man ikke søger ind til kernen af problemerne og gør noget ved den grundlæggende mistillid, får man ikke ændret noget, pointerer Asger Johannsen.

Det er de hidtidige tiltag målrettet mænd ifølge ham gode eksempler på. Mange af dem har nemlig mest haft til hensigt at slukke brande, og mange gange er de først blevet iværksat, når problemerne kom væltende. Derfor skal der andre boller på suppen, hvis det står til de to projektledere. I deres optik skal fejlen nemlig ikke kun søges hos fædrene og deres børn. Udfordringen ligger i samspillet mellem fædrene og de forskellige institutioner.

– Da vi skulle fortælle om Baba i kommunalt regi, fik jeg mig lidt af en aha-oplevelse over de hårde udmeldinger om minoritetsfædre, der nogle gange slip igennem hos de professionelle: ”De kan ikke noget og vil ikke deres børn”, bum! fortæller Asger Johannsen.

Møder den holdning fædrenes skepsis, giver det sig selv, at kommunikationen går i hårknude, mener han.

Ligeværdig dialog

Baba-forløbets andet imperativ er derfor at styrke relationen mellem fædrene og eksempelvis sundhedsplejen, børnehaven eller skolen. En vigtig læresætning er her: Alle fædre vil deres børn det bedste. Og det samme gælder for de fagpersoner, der arbejder med børn. Det er

noget af det, Baba slår på, når fædrene skal overbevises om, at systemet vil dem det godt.

Møderne i Baba spænder fra to timer til en hel arbejdsdag. Hver gang inviteres en fagperson fra det offentlige system, for eksempel en sundhedsfaglig eller pædagogisk leder.

Vedkommende får besked på ikke at holde et oplæg, da det kan virke kontraproduktivt og give fædrene en følelse af at blive talt ned til. Derimod skal vedkommende formulere en række spørgsmål om børns behov og udvikling, som de sammen med fædrene kan få en dialog omkring.

På den måde fastholdes fokus på børnene og ikke på fædrene, og på hvad de gør rigtigt eller forkert. Og netop børnene binder de to parter sammen.

– Idet fædrene kommer på banen om et emne, som de ved noget om, nemlig deres børn, får de mulighed for at vise nye sider af sig selv, fjernet fra det stereotype billede, der dominerer i medierne og i den politiske debat, forklarer Asger Johannsen.

Baba-møderne sigter også mod at løse konkrete vanskeligheder af kulturel og social art og finde løsninger i samarbejde med de kommunale aktører. På den måde oplever fædrene sig selv som bidragsydere til det større fællesskab.

– Det er vigtigt for os, at når vi giver slip på indsatsen i Fredensborg, skal fædrene være selvkørende og det lokale system træde til. Derfor er det afgørende, at der er etableret en relation mellem fædrene og kommunens aktører. Vi står naturligvis til rådighed med viden og sparring, siger Asim Latif. ■ fatu@kl.dk